

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de
Antverpiae, 1664

§. I. Vt statui tuo pleniùs acquiescas, magis ostenditur, optimè id factum,
vt in nostrâ manu non esset eligere quem vellemus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

omnia, commodèque conditionis sūx partes omnes explere vt possent. Ego certè querimonias omnes libens inaudiero, vt illas componam. Illudque ostendam, iniurias esse has Deo voces; rursus verò maximum esse errorem credere, vel teruncium, vel festucam tuo statui deesse; omnia conditioni tuæ ferendæ exactissimè esse adaptata, tibique conuenire, si tu statui adaptare te possis. Itaque si tuo statu' contentus es, illud illico consequitur, ijs te debere acquiescere, quæ statum tuum constituunt, & sine quibus non est Tuus.

§. I.

Vt statui tuo pleniùs acquiescas, magis ostenditur optimè id factum, ut in manu nostrâ non esset eligere, esse quod vellimus.

1. **I**N eandem, vti credo, sententiam mecum itis, illudque non àgrè conceditis, quemque suō debere vivere contentum statu, quem Diuina Prouidentia omnibus rectè expensis sapientissimè determinauit: ac proinde par esse acquiescere euentis omnibus, per quæ, quasi per instrumenta, status is tibi est efformatus: denique non alias animi internas dotes præ ijs, quæ habentur, sollicitè esse quærendas; cum illæ statui tuo rectè debitèque exigendo penitus sufficiant.

*Licet nobis
verum no-
strarū da-
retur optio;
non sumus
electionis
bona capa-
ces.*

2. Et verò, vt quod res est, loquamur candidè; ego sanè non video, quô pactô alium aut alium vitæ statum eligere potuisse nos, nisi quasi tacitè à magno illo Numine res ita circa nos compositæ fuissent, vt non nisi paucarum admodum daretur electio; in cæteras verò quasi illaberemur inducti. Quâ enim ratione alterum præ altero eligere quis possit & præferre, nisi vtrumque nouerit? nemo autem noscere rem aliquam dicendus est, nisi eam penitus intimèque perspexerit: quis autem is est mortalis homo, qui circumstantias omnes & prostases rerum omnium, quarum daretur electio, penitus habeat introspectas? Et rursus licet omnia nobis essent cognita & manifesta, quæ quoouis in statu bona sunt aut mala; timendum adhuc foret ne affectionibus suis nimium dans natura, illis exceccata eligeret id

id quod pessimum: vnde tandem ingemisceremus electioni nostræ, illud tantum excusationi prætendentes. Video melioræ proboque, deteriora sequor.

3. Id quidem video, è duabus, quæ proponuntur, conditionibus, eligere me posse eam, quæ melior commodiorque rebus meis videtur; verùm eam præferre, re ipsâ melior & commodior futura quæ sit, non est in manu meâ. conjecturis agere possum; sed acu rem tangere, & quidem sine errandi periculo, solius Dei est. Quî enim id rectè possim discernere, nisi priùs istud probe teneam, quid quoquis in statu mihi vel bonæ vel malæ rei obuenturum sit, vt eas inter se comparando, verum tandem iudicium feram? quî possim Italiam nativitatis meæ loco præferre, vt isthic in lucem prodire rectè velim, nisi sciām isthic si nascerer, superuentura mihi dies allatura quid sit? id autem scire quî possim, qui ne quidem hîc vbi iam versor norim, crastinum quid secum ferat? Verùm cum id non ignorem, omnia etiam minima rerum in quâcumque conditione positarum euenta, clare & dilucidè cognouisse Deum: eumque nihilominus videam natalem, quæ mihi obtigit patriam, Italiæ prætulisse; fundamentum habeo indubitatum, cui innixus firmiter mihi persuadeam, hunc mihi nascituro locum præ alijs omnibus conduxisse. Eandem ratiocinationem omnibus, quæ mihi concessit Deus, applico sine vlo discrimine. Ac sic constanter affero hos mihi parentes, hanc educationem, hanc corporis conformatiōnē, constitutionē hanc animi, has dotes & non alias vllas; quin imo & has supernaturales gratias mihi præ ijs, quæ D. Antonio, aut Paulo Eremitæ concessæ sunt, conducibiores melioresque fuisse. Illud enim clare cognoscebat perspicax Deus, eas gratias mentisque illustrationes ad Eremitæ statum pedetentim fuisse deducturas me; quem tamen mihi statum præ meo iudicauerat non expedire. Omnes enim circumstantiæ simul concurrentes, proprium cuiusque statum faciunt, vt mox explícabo.

4. Itaque non acquiescas modò Deo; sed & illi gratias age, quāmpotest maximas, de omnibus quæ circa te acta sunt; in eum enim statum, qui tibi optimus est, te deuixerunt. Optimus autem illé semper est, in quô es, dummodo sine scelere, si æger es corpore, si pecuniæ inops, si difficultatibus implexus modò; modò sanè non poteras

poteras esse quidquam melius. Rursus si valetudine botâ es, si opulentus, si in dignitate positus, si commodè viuis & opiparè; numquam melius quid excogitare poteris, quod iam & hōc temporis momentô sis, quām quod reipsâ inpræsentiarum es. An autem, & quomodo varietatem aliquam statui inducere possimus, vt eum vel emendemus, vel etiam euehamus, dicemus Tract. 14.

*Negque hū,
que elegi-
semus, da-
re tur ac-
quiescer.*

Illud iam dico, incertum esse quidquid de statu nostro præsumimus, dubium quidquid statuimus. Verissimumque est illud Sapientis: *Cogitationes mortalium timide;* Sap. 9. *& incerte omnes pro-
videntia noſtre.* Quin imò ideo semper timidæ, quia de euentu semper incertæ. Quidquid admodum designamus animo, ex aduerso aliter cadit, & menti nostræ ferè semper contrarium fortitur euentum. Et verò si quidquam ex voto ceciderit, ne hoc quidem voto faciet satis, nisi si hoc ipsum votum, ex Dei solo beneplacito tibi benè cedere, sincerò animo & non fictè desideraris. Aliter si vota desideriaque conceperis; etiam concessa & completa, breui futura sunt fastidio. Et sic sanè assuerare audeo, quod si non vnicā tantum vice, sed millenis omnino, eligendi sortem tuam tibi daretur optio & facultas, millies condemnaturum te quod elegeris, nisi tecum, & per te eligentem sequaris Deum; nullus tibi arridebit status, nisi, quem Cælum dabit, placeat: & sic pigebit elegisse, quidquid demum elegeris.

*Probatur
ratione.*

Ratio autem est manifesta. Cùm enim nullus in hoc orbe status sit, aut viuendi conditio, quæ non suis sit implexa molestijs & quidem etiam grauissimis; simul atque eas incipias persentire, illico tædebit te electionis tua, per quam factum vides, vt in has miseras deuoluereris; aliudque optabis elegisse, ne in hac mala incideres. Idcirco bono sanè consilio hæc electio nobis permitta non est, nimium enim multis modis irasceremur nobis metipsis, & verò etiam exerceremus odio.

*Et indu-
stria.*

Id certe nobis accidit quotidie in illis rebus, quas nostro matre selegimus. Vxorem tibi deligis tu, tu maritum. quamdiu placida est vxor & coniux commodus, placet optio. at verò si alterius mutetur indoles, aut ingrauescant mores; insolecat vxor, aut genius exasperetur coniugis: tum verò primum quod occurrit, est, Ah! cur virum hunc elegi, cui tanta procorum suppeditabat

RE73304

bat turba! Verum ne te condemnes de hac electione, quisquis es, idem enim de quo quis quem sic elegisses, dictitares. Munus aliquod officiumque, ad quod non a Deo quasi manu ductus sis, sed pro tuo arbitratu felige. quamdiu res ad nutum fluunt, sauet fortuna, opes augentur, rectissimè dices te id praet aliis elegisse; mutetur sors, detestaberis improvidam electionem. At, non id etiam meminisse oportebat te, nullam sine molestia in hoc misero orbe esse conditionem? Elige statum quantumuis sanctum & religiosum, sane si tuo tantum feligis arbitratu, vix minima occurret carnis petulantia, castitatisque seruanda molestia, desponebis animo confessim, & matrimonij tibi videberis eligere debuisse conditionem. Et hoc quidem in omni rerum electione contingit; numquam ita feliges, ut numquam te electio-
nis tua pœnitere possit, & verò etiam reipsa aliquando non pœnitent, imo & sapissimè, nam res ipse, quas feligimus, mutatio-
ni & vicissitudini sunt obnoxiae: mutantur illæ, peritque id quod eligenti placebat maximè, displicet igitur electa res; & tunc di-
splicet elegisse nos, quod tam facile poterat displicere.

Neque id mihi iam dicas magnam te adhibitum indu-
striam, si eligendi detur optio, ne id eligas cuius te postlimino
pœnitere possit. Frustra haec dicta sunt. Quâ enim in te magis
animi ingeniique neroos intendunt homines, quam ut pecu-
niam lucro exponant, elegantque hypothecam, censumque lon-
gè fecurissimum? Itaque iam tibi sex mille aureos in manus do,
tu sic eos eroga si potes, ut exposuisse non pœnitent, imo pœni-
tere ut non possit. Certè inquies, fundo nihil stabilius; itaque a-
gros coëmam. Coëmisti? interim cras bellum ingruet, inde lebif-
que millies, ædes intra muros vrbi non comparasse te. His
autem si emendis peculium exhauseris, ecce aut flammis absu-
mentur inopinis, aut casu concident, & cum illis tua spes. Quid
ergo rem tam instabilem supposuisti auro tam certo? Casus, in-
quis, incidit, cui præcauere non fuit in manu mea. Hoc est, quod
volebam, semperque inculcatum volo. Infinita sunt eiusmodi
cuenta, casus infiniti; quos cum ignoremus, fieri nullo modo
potest, ut id eligamus cuius pœnitere nos non poterit. atque
ideo nostra nobis electio necessaria est ut semper sit suspecta, ea que
cui numquam detur acquiescere. Incertæ, ut inquit Sapiens; &
quia incertæ, timide sunt omnes prouidentiae nostræ.

Pp

At

*Acquiesces, si
Deum tibi
res tuas se-
legisse, cer-
to credas.*

At verò cùm illud mihi penitus persuasum habeo, Deum esse, hunc mihi statum qui designarit, & præ cæteris omnibus tanquam optimum selegerit, eumque libero meo arbitrio & electio-ne vsum fuisse ut præscriptum sibi finem assequeretur: tum verò penitus conditioni mæ acquiesco, nec quidquam est quod vnu-
quam pœniteat. Nam si omnia ad nutum fluunt, habeo omnino quod volo; sin autem in transuersum aguntur res, difficultates que occurunt statu, habeo certe habere velle quod debo; iudi-co enim ex Dei elegantis Prouidentiâ in eo me statu hodie esse debuisse, in quo hodie mihi esset malè. Sic si prosperè in matr-
rimonio agantur omnia, vxor bene se habeat, valeant filij, familiæ splendor augeatur, facile tunc certè placebit tam commoda conditio: sin verò suboriantur tædia, mores vxoris antea pla-
cidæ, intolerabiles nunc sint, fortuna domum deserat; tum quia eligentem hæc mihi Deum conspicio, illud mecum statuam, hoc mihi tædium conduxisse hodie, ideoque hoc in statu colloca-tum, tædio ut sic afficerer. Sic in hyeme iudico gelu constringendam terram, & facile frigus fero: in æstate censeo caloribus aperiendam humum, & sic Soli non obmurmuro. Verùm id se-
quenti tractatu dicendum est explicatiùs.

§. II.

*Nihil itaque statui tuo demptum aut adiectum cupias si tuo con-
tentus sis, nec alieno adiectum dole quod deest tuo.*

*Parum a-
liquid sibi
deesse sem-
per dicunt
homines.*

Admodum plana mihi inquies videntur hæc omnia, rationi-que consona. Acquiesco sanè & dictis & statui meo; nec a-
liud esse volo, quæcum quod sum. Verùm enim uero, an non opta-bile id foret, aliquantulum maioribus diuitiis ut affluerem, com-modius tantum ut conditionem meum possim exequi? Certè
Deo obmurmurare iam nolo: tamen an id mihi tantopere no-
ceat, census si mihi paulò sit copiosior, abundantiorque sed pau-lulùm tantummodo domi res: Quid si corporis forma paulò ve-nustior foret, si valetudo parùm firmior, munusque quod gero
paululùm splendidius?

*Sed si par-
et qad*

Itane vero vir bone? Paululùm tantum est quod expetis, &
idcirco